

Remiss avseende föreskrifter och allmänna råd om utdelning av post

CityMail tackar för möjligheten att få lämna synpunkter i detta ärende. Generellt står vi bakom föreskrifternas syfte att anpassa kraven på utdelningen till de förändringar som sker på postmarknaden och i detta ligger att mottagare i tätort, med god tillgång till alternativ, kan få en något försämrad service till förmån för boende utanför tätort där alternativen är färre.

Utmaningar i förslaget

När det gäller flerfamiljshus syftar förslaget bland annat till en övergång från utdelning vid varje lägenhet till utdelning i till exempel fastighetsboxar placerade upp till 200 meter från adressplatsen men sannolikt oftast i entrén. CityMail menar att förslaget skulle ha en positiv effekt på utdelningskostnaden vid sådana adresser samtidigt som servicenivån inte skulle försämras mer än på marginell nivå. CityMail menar också, precis som PTS skriver, att förslaget skulle öppna upp för en utveckling av hushållsnära postanordningar som anpassas till de behov som följer av e-handeln. En sådan utveckling skulle innebära en förbättrad servicenivå för postmottagarna.

CityMail noterar att PTS tagit till sig av de synpunkter som vi lämnade vid samrådet i juni 2021 när det gäller fastighetsägarens möjligheter i samband med anvisning av plats för postanordning för mottagare i flerfamiljshus. Det remitterade förslaget ger tillhandahållaren bättre möjligheter att faktiskt genomdriva de förändringar som är nödvändiga vilket CityMail anser är mycket bra. Dock menar vi att föreskrifterna sannolikt kan behöva skärpas ytterligare i detta avseende för att undvika en situation där fastighetsägare försvårar de förändringar som behöver göras. Ett förslag är att det i 7 § tydligt framgår att samtycke från fastighetsägaren inte är nödvändigt om tillhandahållaren samrått på rätt sätt och visat att det inte finns något annat hinder att placera postanordningen enligt anvisningen. 7 § andra stycket skulle då förslagsvis kunna formuleras på följande sätt:

”Berörda postmottagares eller fastighetsägares samtycke är inte nödvändigt om tillhandahållaren och andra med befogat intresse har nått samförstånd och annat hinder att placera postanordningen enligt anvisningen saknas. Samrådet ska inledas senast sex månader innan förändringen är avsedd att genomföras.”

Som komplement eller alternativ till detta förslag till förtydligande skulle 10 § kunna förändras på så sätt att skrivningen ”postmottagaren inte följer tillhandahållarens anvisning enligt 5 §” flyttas från det allmänna rådet till föreskriften och samtidigt även förtydligas. Den skulle förslagsvis kunna formuleras:

”4. postmottagaren eller fastighetsägaren inte följer tillhandahållarens anvisning enligt 5 §.”

Önskat tillägg/förtydligande

I det allmänna rådet till 3 § beskrivs att utdelning bör ske till en för hushållet gemensam postanordning. Till hushållet ska, förutom de ingående personerna, också räknas sådana mottagare i form av föreningar, företag mm som administreras av någon medlem i hushållet. Detta menar CityMail är en god ordning då den på ett rimligt sätt väger mottagarens intresse av tillräcklig precision mot utdelarens intresse av rationalitet i utdelningen.

Det ligger i utdelarens ansvar att utdelningen ska ske till rätt postanordning. Avgörande för att så ska kunna ske är att postanordningarna är adekvat märkta. PTS borde ta tillfället i akt att i föreskrifterna ange vilken märkningsnivå tillhandahållaren ska kunna kräva för att utdelning ska ske till en postanordning. CityMail föreslår en märkning som innehåller lägenhetsnummer när det gäller

postanordningar för flerfamiljshus (lägenheter) och adress när det gäller postanordningar för enfamiljshus (villor). En märkning på den nivån väger på ett rimligt sätt mottagarnas intresse av integritetsskydd mot utdelarens möjligheter att genomföra en träffsäker utdelning av korrekt adresserade försändelser.

En märkning enligt förslaget skulle vidare möjliggöra en sänkning utdelningskostnaden eftersom arbetet för brevbäraren förenklats samtidigt som det skulle öka kvalitén i utdelning eftersom förutsägbarheten ökas. Mottagarnas integritet skulle också stärkas eftersom postoperatören skulle behöva ha färre uppgifter lagrade om denna i sina system.

Ett alternativ till ovan förslag om märkning är att det i föreskriften regleras att märkning ska uppfylla tillhandahållarens specifikationer. 4 § skulle då kunna formuleras: *"Tillhandahållaren ska tillgängliggöra information med specifikationer för vad som utgör en ändamålsenligt utformad, uppmärkt och placerad postanordning"*

Som komplement till detta skulle ytterligare en punkt kunna införas i 10 §:

"5. postmottagaren eller fastighetsägaren inte följer tillhandahållarens specifikationer enligt 4 §"

10 § första stycket skulle då, mot bakgrund av ovan nämnda förslag till förtydliganden kunna formuleras på följande sätt:

"Utan hinder av vad som anges i 3 § får tillhandahållaren överlämna postförsändelser till ett expeditiionsställe för utlämning, om

- 1. postförsändelsen ska kvitteras av postmottagaren,*
- 2. postförsändelsen på grund av storlek eller annan omständighet inte kan lämnas i postmottagarens postanordning, eller*
- 3. det finns varaktigt hinder för utdelning som tillhandahållaren inte råder över och överenskommelse om annan utdelning inte har nåtts mellan tillhandahållaren och postmottagaren, eller*
- 4. postmottagaren eller fastighetsägaren inte följer tillhandahållarens anvisning enligt 5 §*
- 5. postmottagaren eller fastighetsägaren inte följer tillhandahållarens specifikationer enligt 4 §."*

Av konsekvensbeskrivningen avsnitt 5.3 framgår att bestämmelserna i 10 § inte är avsedda att utöka tillhandahållarens möjligheter att hänvisa postmottagare till ett expeditiionsställe. Denna skrivning menar CityMail mot bakgrund av lämnade förslag är olycklig eftersom vi anser att dessa möjligheter ska utökas ytterligare.

När det gäller avsnitt 5.5 menar CityMail att PTS med fördel kan komplettera sista stycket med huvudargumentet mot att tillhandahållaren skall ta över ägandet av postanordningarna. Huvudargumentet menar vi är att det, precis som när det gäller till exempel VA-, el- eller telefontjänster, är mer ändamålsenligt att användaren äger och förvaltar de anordningar som behövs för att nyttja tjänsten, t ex vattenkranen, strömuttaget eller mobiltelefonen.

Martin Hiller
CityMail Sweden AB